

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2012. gada 27. jūlijā

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

183. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, G.Princis, I.Staša - Šaršūne, J.Zilgalvis, I.Tapiņa
Konsultanti:
V.Cielava – jurists
A.Kušķis – Rīgas domes pilsētas attīstības departaments
V.Brūzis – Rīgas būvvalde
U.Bratuškins – Rīgas Tehniskā universitāte
Projektu pārstāvji:
I.Purmale – Rīgas dome.

Sēdi vada: A.Kronbergs
Sēdi protokolē: K.Kukaine
Sēdi atklāj: 9.00

1.

Padomes 183. sēdes darba kārtība (Pielikums nr. 1.)

Padomes locekļiem nav iebildumu par sēdes darba kārtību.

2.

Padomes 184. sēde un tās darba kārtība

Padome nolemj 185. Un 186. sēdi sasaukt 1.augustā un 15.augustā plkst. 15.00.

3.

Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma grozījumu 1. redakcija Iesniedzējs: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments

---

A.Kušķis informē, ka plānojuma grozījumi diskusijām Padomē tematiski sadalīti trīs daļās: kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas un attīstības jautājumi, ūdens un krastmalu izmantošanas noteikumi un Daugavas kreisā krasta attīstības koncepcija.

Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas un attīstības jautājumi plānojuma grozījumos

A.Kušķis informē par galvenajām izmaiņām plānojumā: Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu grozījumi novērš dublēšanos ar Rīgas pilsētas Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem. Jaunais plānojums nodala UNESCO pasaules mantojuma vietas un tās aizsardzības zonas teritoriju no pārējās Rīgas pilsētas teritorijas. Būtiskākie grozījumi attiecībā uz kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un aizsardzību ir divos plānos: apbūves veidošanas pamatnosacījumos un RVC kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas un attīstības plānā. Atšķirības regulējumā, salīdzinot ar iepriekšējo plānu - tiek likvidētas, tā sauktās, pārejas teritorijas no perimetrālās apbūves uz brīvēstāvošu, kas radīja problēmas iepriekšējā plāna lietojumā. Perimetrālās apbūves teritorijās izmaiņu nav, bet brīvēstāvošās noteiktas vairāku veidu būvlaides, analizējot katru kvartālu un tā apbūves fronti. Būvlaides var būt parastas, obligātās, un atsevišķos gadījumos (3 situācijās) var veidot pārkares. Daugavas kreisā krasta un Ķīpsalas vēsturiskās daļas plānojumā ir izmaiņas apbūves tipoloģijā. Ķīpsalas Dienvidu galam un Klīversalai izstrādāti detalizēti apbūves kompozīcijas risinājumi, kas diskutēti darba grupā.

***

A.Kušķis: Plānojumā detalizēti ir apskatīts **ēku kultūrvēsturiskās vērtības līmeņa jautājums**. Izmaiņas ēku potenciālā vērtība pārtop par kādu no sešiem Ministru kabineta noteikumos noteiktajiem ēku kultūrvēsturiskās vērtības līmeņiem. Informāciju par tiem ir iespējams papildināt, un izmaiņas šajā ziņā nav uzskatāmas par plānojuma grozījumiem, tas ir atrunāts saistošajos noteikumos. Plānojums ataino stāvokli uz 1.01.2012, jo tehnisku iemeslu dēļ nav bijis iespējas to papildināt ar jaunāko informāciju.

A.Kronbergs norāda, ka **plānojuma aktualizēšanai būtu jābūt pēc iespējas biežākai**.

A.Kušķis: plānots to darīt ik pa periodam. Šobrīd nav fiksēts, bet pie apstiprināšanas varētu parādīties lēmumā aktualizēšanas termiņi. Tas ir sadarbības jautājums starp institūcijām.

Padome skata RVC kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas un attīstības plānu.

J.Dambis: Piekritu, ka ir nepieciešams ēku kultūrvēsturiskās vērtības līmeņus regulāri aktualizēt un grafiski attēlot. Tad ir iespējams redzēt, kur saglabājusies vērtīgākā apbūve. Līmeņu noteikšanas process ir lēns, procedūra darbietilpīga. Bet attiecībā uz kultūras pieminekļiem, kas plānā parādās kā potenciāli vērtīgi (dzeltenā krāsojumā) – **ierosinu jau tagad atspoguļot pieminekļus plānojumā grafiski kā unikālus (valsts nozīmes) vai ļoti vērtīgus (vietējas nozīmes)** un vairs nepārvērtēt, jo pēc likuma tie jau ir aizsargājami. Ekspertiem iesaku vairīties no novērtējuma „ļoti vērtīgi”, jo tā jau ir norāde uz potenciālu pieminekli. Iesaku ieviest skaidrību par šo jautājumu, vienojoties starp institūcijām.

A.Kronbergs: attiecībā uz **vērtības līmeni pēckara gados būvētām ēkām**, kas plānā atzīmētas pelēkā krāsā bez vērtības – vai ar plāna risinājumiem netiek veicināta šo ēku pārveidošana? Tas ir konceptuāls jautājums, jo arī pēckara gadu ēkas var būt vērtīgas. Šobrīd ēku vērtības sadalītas pēc būvniecības laika, bet tas nav vienīgais kritērijs.

A.Kušķis: Plānā atzīmētā krāsa ir pārejā no sākotnējā uz citu iekrāsojumu. Turpmāk, veicot jebkādu rīcību ar ēku, tā tiks novērtēta. Pēckara gados būvētās ēkas neatbilst vēsturiskas ēkas kritērijam – vecākas par 50 gadiem. Tādēļ, visas ēkas, kas jaunākas par 50 gadiem, ir iekrāsotas pelēkas, ja vien tas nav piemineklis vai jau novērtēta ēka.

I.Staša-Šaršūne: ar dzelteni krāsojumu grafiski ir sniegta pirmā informācija attīstītājam, ka ēka ir potenciāli vērtīga, jo attīstītājs vēlas zināt, ko ar to var darīt. Tas ir pirmais ātrais novērtējums.

G.Princis: Arī 50 gadi var būt mainīgs kritērijs. Tas nevar palikt statisks, citādi attīstītājam grūti saprast, ko var darīt ar ēku.

***

A.Kušķis informē par plānojumā ietvertajiem dažāda veida paņēmieniem vērtību saglabāšanai UNESCO teritorijā: **Zemes gabals ar atļauto apbūves blīvumu 60%** - iepriekš neapbūvēti zemes gabali, kur apbūve nav sasniegusi attiecīgo blīvumu. Šāds ierobežojums uzlikts, lai centrā saglabātu apstādījumus un labiekārtojumu.

G.Princis: uz kā pamatojoties izvēlēts skaitlis – 60%, pēc kādiem kritērijiem?

A.Kušķis un I.Staša-Šaršūne skaidro: tas ir ieteikums no ekoloģiem Latvijas Universitātē, kuri strādāja ar apstādījumu sistēmas jautājumiem un ieteica risinājumus, lai saglabātu centra apstādījumu struktūru un ekoloģisko sistēmu. 60% ir skaitlis, pie kura var nodrošināt nepieciešamo apstādījumu daudzumu Rīgas centrā ekoloģiskas situācijas kopumam. Mazāks procentuālais daudzums nedod pienesumu pilsētas ekoloģijai.

U.Bratuškins iesaka piemērot „šķēres” no-līdz, lai būtu atkāpes iespējas gadījumā, ja kādā konkrētā vietā plānojuma precīzo noteikumu ievērošana radītu grūtības izmantošanā.

A.Kušķis skaidro, ka Rīgas būvvalde un juristi nelabvēlīgi skatās uz tamlīdzīgām pielaidēm noteikumos.

A.Kušķis: Otra kategorija - **Neapbūvējams pagalmis** – apgrūtinājums, bet ne vairāk kā desmit vietās. Šāds statuss izvēlēts, lai saglabātu vides kvalitāti. Piemēram, blakus Dailes teātrim.

G.Princis norāda, ka svarīgi zināt, uz cik lielu teritoriju attiecas šāds apgrūtinājums.

A.Kronbergs norāda, ka nav skaidri kritēriji šāda apzīmējuma piešķiršanai.

U.Bratuškins: runājot par neapbūvējamiem pagalmiem, ar vienādu apzīmējumu marķēti gan apbūves kompleksu iekšpagalmi, kas ir mākslinieciski augstvērtīgi veidoti (piemēram, t.s. Forburga kvartāls starp Vašingtona laukumu un Eksporta, Ausekļa un Sakaru ielu), gan arī citi, stihiski veidojušies neapbūvēti laukumi. To vajadzētu **diferencēt apzīmējumos un diferencēt prasības attīstībai**. Tajās vietās, kur nav ainaviska kvalitāte, varētu atļaut vairāk teritorijas pilsētas infrastruktūras attīstībai, piemēram, pieļaujot pazemes autostāvietas, kas ir svarīgs jautājums RVC. Savukārt, ainaviski vērtīgajiem pagalmiem varētu būt augstāka līmeņa ierobežojumi.

A.Kušķis: Vēl viena kategorija - **Ēkas apstādījumu teritorija** - vairāk nekā 30 vietās UNESCO teritorijā. Attiecas pārsvarā uz sabiedriskiem objektiem. Tādā veidā perimetrālai vai brīvstāvošai apbūvei ar lieliem pagalmiem pagalma apzaļumojums atzīts kā viena no vērtībām. Noteikumos katram objektam izstrādāts tāds kā mazs attīstības scenārijs un norādītas vērtības, ko nepieciešams saglabāt. Jaunievedums apzīmējumos ēkas apstādījumu teritorijām – perspektīvā transformējams skvērs. Priekšdārzs ir vēl viena no vērtībām, bet nav izplatīta RVC. Noteikumi tajās nepieļauj veidot autonomvietnes. Tiem jābūt ainaviski veidotiem apstādījumiem kompozīcijā ar ēkas arhitektūru. Plānojumā arī aktualizēts ainaviski vērtīgo koku un dižkoku saraksts. Tas ir liels apgrūtinājums zemes gabalu īpašniekiem, tādēļ apbūves noteikumos iestrādāta norma, ka ieinteresētais īpašnieks var pasūtīt īpašuma apgrūtinājuma plāna korekciju, uzmērīt koka vainagu un tā projekciju uz zemes, klasificēt to kā apstādījumu teritoriju un lūgt samazināt nekustamā īpašuma nodokli.

A.Kušķis: Plānojumā saglabāti un papildināti (īpaši Daugavas kreisajā krastā, lai nodrošinātu piekļuvi krastmalām) **iekškvartāla gājēju ceļi** un **ieteicamās pasāžas**. Veidoti kā savienojošas ejas tur, kur konstatēti gari, izstiepušies kvartāli. Meklēti galapunkti. Iestrādāts nosacījums, lai apbūves vai rekonstrukcijas gadījumā saglabātu šos ieteicamos ceļus. Diskutējams jautājums par pasāžu nepieciešamību.

J.Dambis: iekškvartālu gājēju ceļi – var būt kā vēlami, bet atsevišķos gadījumos nevēlami. Gājējus vajadzētu orientēt iet pa ielām, kur vairāk sastopama pilsētvides kvalitāte, ko baudīt. Nedzīt gājējus iekškvartālā no ielas, kur jau tā maz cilvēku. Vai arī **radīt sistēmu, lai ieteicamie ceļi savieno, piemēram, neapbūvējamus pagalmus vai parāda citas jau esošas vērtības un veido tīklu, zaļos koridorus**.

D.Baltiņa: uzskatu pretēji, ka tas ir labs priekšlikums. Domājot nevis par arhitektūru, bet par iedzīvotājiem un to labsajūtu. Veidojot pasāžas, var atrisināt to, ka tiek sakopti iekšpagalmi un iesaistīt sakopšanā iedzīvotājus. Tā ir iespēja nodrošināt pieejamību, veidot piederības izjūtu. **Nevajag apstāties pie tā, ka šobrīd pagalmi ir nesakopti, šie ceļi varbūt veicinās to sakopšanu**. Veids kā panākt, lai iedzīvotāji domā par savu iekšpagalmu kā par publisko ārtelpu, ne tikai par ielas fasādēm.

A.Kušķis: ņemot vērā sasaisti ar nodokļu atlaidēm, plānojumā saglabātas **Kultūrvēsturiski nozīmīgas autentiskas apbūves frontes**. Parādījies jauns nosacījums, ka Būvvalde ir tiesīga izvērtēt šī statusa nepieciešamību un atsevišķos gadījumos noņemt.

J.Dambis: protams, ja jautājums ir saistīts ar nodokļiem, tad statusam ir jāpaliek, bet **jāpārskata nosaukums, jo autentiskuma jēdziens ir mainījies**. Arī vakar būvētas ēkas ir autentiskas, līdz ar to šis apzīmējums neatbildīs jēdziena saturam.

U.Bratuškins: iesaku definēt kā „**Kultūrvēsturiski nozīmīga apbūves fronte**”, atsakoties no vārda „autentiska”.

A.Kušķis: var būt tehniski sarežģīti, jo kā termins iekļauts citos domes noteikumos.

I.Purmāle: to var atrunāt pārejas noteikumos.

Padome diskutē par piemēru Lāčplēša - Baznīcas ielas stūrī.

J.Dambis: **ēkai Lāčplēša un Baznīcas ielas stūrī apbūves fronte iezīmēta līdz pufasādei – iesaku vilkt līdz galam**, lai ir konsekvence, jo arī iekšpagalma fasāde ir interesanta un labi redzama no publiskās ārtelpas.

G.Princis: kādas ir iespējas arī jaunāku laiku kvalitatīvam pienesumam, kas atradis savu vietu un ierakstījies vidē, pretendēt uz **nekustamā īpašuma nodokļu atlaidēm**? Līdz ar to termins „kultūrvēsturisks” laika ziņā ierobežo izpratni.

I.Purmāle: nodokļu atlaide būtu piemērojama arī neapbūvējamiem iekšpagalmiem, kas ir atvērti publikai. Kopumā iekrāsojums plānojumā būtu jāsaista ar nodokļiem.

***

V.Brūzis jautā par **autostāvvietu izvietojuma nosacījumiem UNESCO teritorijā**: vai ierobežojums, kas saglabājas grozījumos – autonomvietņu skaits nedrīkst pārsniegt 30% no saistošos noteikumos norādītā autonomvietņu skaita, nav uzskatāms par šķērslī attīstībā?

A.Kušķis: šie noteikumi pārklājas arī ar noteikumiem par gaisa piesārņojuma samazināšanu. Nosacījums saglabājas, jo vēlamies samazināt autotransportu RVC. Atšķirīgi ierobežojumi dzīvokļiem un publiskajām ēkām.

A.Kronbergs piekrīt, ka nepieciešami stingri noteikumi, jo nevajag centrā veicināt auto izvietojumu. Tas jāskaidro sabiedrībai.

G.Princis izsaka repliku, kas attiecas arī uz neapbūvējamiem pagalmiem: strikts neapbūvēšanas ierobežojums var radīt risku dažādām saimnieciski slikti organizētām izmantošanām, kas neiet caur būvniecības procesu, piemēram, pagaidu autostāvvietām.

A.Kušķis: pagaidu autostāvvietas vairāk tiek izvietotas nepabūvētos zemesgabalos, kur ir iespējama apbūve – tā ir kā pagaidu izmantošana.

A.Kronbergs: tas ir būtisks jautājums – nav kontroles mehānisma par auto izvietojumu pagalmos un to pagaidu izmantošanu.

J.Dambis: vai plānojumā ir atrisināts jautājums **par auto izvietojuma likumību parkos?** Piemēram, Vērmaņdārzā, pie Brīvostas administratīvās ēkas, pie Pasaules tirdzniecības centra ēkas.

I.Staša-Šaršūne: Noteikumos ir punkts, ka aizliedz autostāvvietas parkos un skvēros. *Citē noteikumu projektu.*

A.Kušķis: Attiecībā uz Vērmaņdārzu – noteikumi paredz, ka rekonstrukcijas gadījumā autostāvvietas jālikvidē. Pie Brīvostas auto novietošana oficiāli nav atļauta. Tas ir pašvaldības policijas kontrolē. Pie Pasaules tirdzniecības centra plānojumā ir ielikts statuss „Ēku apstādījumu teritorija”, kur autostāvvietas nav atļautas. Plānojuma izstrādes laikā tika dots uzdevums izvērtēt pazemes autostāvvietu ierīkošanas iespējas parkos un skvēros. Šādas ieceres tiek maksimāli apgrūtinātas, pieprasot papildus izpēti par transportu, dabu un kultūrvēsturiskām vērtībām. Pazemes stāvvietu iespējamību jārisina ar detālplānojumu.

***

A.Kronbergs uzsāk diskusiju par attieksmi pret **sabiedriskām ēkām** RVC.

A.Kušķis: būtiskākie grozījumi attiecas uz Dailes teātri un Nacionālo teātri. Dailes teātrim ir izvērtējamā teritorija. Publiska funkcija novilkta līdz teātra ēkas stūrim.

I.Staša-Šaršūne: ir aizgājis privatizācijas process tenisa kortiem pie Nacionālā teātra, šobrīd plānojumā šai vietai ir publiskās apbūves funkcija. Grozījumos piedāvāts teritoriju pārveidot kā apstādījumu teritoriju, bet ar atrunu - ja Nacionālajam teātrim būs nepieciešama attīstība, tad šo zemesgabalu var izmantot pazemes autostāvvietu izbūvei vai teātra ēkas paplašināšanai. Ja nekas nemainās, to var izmantot esošajai funkcijai – tenisa kortiem. Tādējādi ar grozījumiem vietai tiek atgriezta zaļās teritorijas iespēja ar teātra funkciju.

A.Kušķis: Mākslas muzeja ēkai sakarā ar pārbūvi ir papildinājums, ka precizēta būvlaide jānosaka projekta risinājumos. Esplanādes parka daļai, ja uzbūvēs muzeja piebūvi, būs iespēja mainīt zemes gabala robežas.

***

J.Dambis: ir neskaidras atsevišķas **detālplānojuma teritorijas**, jo dažās no tām plānošana jau ir notikusi, bet apzīmējums ar prasību par obligāti izstrādājamo detālplānojumu saglabājas.

A.Kušķis: apzīmējums saglabāts gadījumiem, ja attīstības ieceres konkrētā vietā mainītos. Detālplānojumi nav pārnesti uz šo plānošanas līmeni. Darbojas spēkā esošais detālplānojums. Savukārt, Ķīpsalas detālplānojums tiek atcelts. Ķīpsalai ir jauni apbūves noteikumi (Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 6.nodaļa par atsevišķām teritorijām). Ķīpsalā vairs nebūs obligātais detālplānojums.

I.Staša-Šaršūne: Vienīgi, ja ieceres atbilst kritērijam par kompleksu apbūvi, tad būs jāizstrādā detālplānojums, piemēram, jahtu ostai.

J.Dambis: pēc būtības Ķīpsalā mainās viss, jo to nosaka noteikumi, visa teritorijas izmantošana – bet tas nav attēlots grafiski kartē, kur citas izmaiņas attēlotas ar līniju. **Iesakam attēlot visu Ķīpsalu kā izmaiņu teritoriju.**

***

A.Kušķis par **Teritorijas fragmentiem ar atšķirīgiem apbūves noteikumiem**: 52 fragmenti tika papildus novērtēti, pieaicinot ekspertu Ilmāru Dirveiku. Rezultātā daži fragmenti tika likvidēti vai samazinātas to teritorijas, novērsta noteikumu un teritoriju dublēšanās, izmainītas robežas. Saglabātas 32 šāda statusa teritorijas. „Teritorijas fragmenti

ar atšķirīgiem apbūves noteikumiem” ir kā pagaidu statuss, līdz brīdim, kad katrā fragmentā tiks izvērtētas visas ēkas (noteikts to kultūrvēsturiskās vērtības līmenis), un tad statuss var mainīties. Ja ēkas būs vērtīgas, fragments varētu iegūt pieminekļa statusu; ja vērtības netiks konstatētas, tas tiks likvidēts.

J.Dambis: apzīmējumos lietots „teritorija fragmentiem ar atšķirīgiem apbūves noteikumiem”, kā arī „atsevišķu apbūves ansambļu un kompleksu teritorija”, kas rada neizpratni par šo teritoriju atšķirībām. **Iesakū izvairīties nosaukumā no formulējuma „ar atšķirīgiem noteikumiem”.** Tas ir jau iepriekš darba gaitā kritizēts formulējums, kas liek domāt, ka ir vieni noteikumi un citi noteikumi. Ja tiek veidots komplekss vai ansamblis, tad uz to attiecas specifiskas prasības, bet viss ir ietverts vienos noteikumos.

A.Kušķis: ir doma nosaukumu precizēt plānojuma galīgā redakcijā kā redakcionālu labojumu, kļūdaini lietots vārds „atšķirīgi”, tie drīzāk ir izņēmumu un papildus noteikumi.

G.Princis: **nepieciešama definīcija, kas ir komplekss un kas ir ansamblis.** Ja fragmenti izcelti kā vērtība, tad jādomā, kā plāns to komunicē un dod lasītājam izpratni.

U.Bratušķins: ja fragmentiem ir pagaidu statuss, tad tas tomēr ir neskaidrs aprūtinājums. **Būtu nepieciešams izstrādāt mehānismu, lai galīgā novērtējuma un izmaiņu gadījumā nebūtu jāgroza viss plāns ar sarežģītu procedūru.**

Padome diskutē par attīstības iespējam atsevišķos fragmentos, īpaši, par Teritoriju fragmentu ar atšķirīgiem apbūves noteikumiem Nr.5 Kr.Valdemāra un E.Melngaiļa ielas stūrī.

A.Kušķis: Fragments kritizēts kā ierobežojošs attīstībai un minēts kā piemērs, kur šis statuss iznīcina kultūrvēsturiskās vērtības. Bet prasības fragmenta saglabāšanai ar zemu apbūvi ir skatītas pilsētvides kontekstā.

J.Dambis: šajā vietā ierobežojums ir neskaidrs, jo nav saglabājamās substances. Ja ir zināms, ka šajā vietā būs jaunbūve, kāpēc jāveicina repliku rašanos, ja var būt mūsdienīga apbūve.

A.Kronberģs: piekrītu, ka neizpildāmi noteikumi nenosargās mantojumu, zaudēsim vēl esošo apbūvi. Saredzu kvartālu kā skaidri noformulētu 6-stāvu bloku.

J.Asaris norāda, ka grafiskais materiāls ir nepilnīgs un mulsinošs bez informācijas par oficiālo kultūras pieminekļu statusa attēlojumu, tas traucē izpratni par kvartāla vērtībām.

D.Baltiņa aicina neskatīties uz minēto apbūves fragmentu kā uz būvniecības placi: ja pēc noteikumiem tiks būvēta jauna, zema apbūve, tā ritmiski sasaukties ar vēsturiskā centra apbūvi. Citādi kvartāls zaudēs savu vērtību. Šāda fragmentēšana nodrošina to, lai centrā saglabātos arī zema apbūve. Vienīgais veids, kas var nodrošināt dažādību. Veidojot maksimāli augstu apbūvi, tiktu vienādotas un nonivelētas Rīgas vērtības. Jaunbūvei nav jābūt vēsturiski atdarinošai, bet tai jāreķinās ar vēsturiskās apbūves ritmu un augstumu.

J.Dambis: Rīgai ir skaidra telpiskā uzbūve un vērtības, tajā dominē 5-6. stāvu apbūve, garīgās dominantes, kā arī no iepriekšējiem periodiem saglabājusies zemāka apbūve. Piemērojoties apbūves noteikumiem, jaunbūves ir 5-6 stāvu augstas. Ja būvētu zemāk, sistēma tiktu nojaukta, un tas izārdītu skaidro telpisko sistēmu, ar ko Rīga var lepoties citu pilsētu vidū.

I.Staša-Šaršūne: Plāns nesniedz konkrētas atbildes, bet dod iespēju katru vietu analizēt. Fragmenti dod pamatu diskusijai. Bet, piemēram, novērtējot apbūvi ar zemāku statusu, mēs varam zaudēt urbānās kvalitātes. Tā, piemēram, ir apdraudēts Lienes ielas fragments RVC aizsardzības zonā. Ēkas ir novērtētas ar nelielu vērtību un teorētiski tās var nojaukt, tādējādi zaudējot vēsturisko urbāno vidi. Par to būtu jādiskutē - varbūt jāmaina vērtēšanas sistēma, kas reķinās ar esošo urbāno vidi.

U.Bratušķins: ja bažījamies par ielu ainavas kvalitāšu zaudēšanu, tad jādefinē tie ielas telpas fragmenti, kur ielas ainavai ir konkrētas saglabājamās vērtības.

V.Brūzis: Jābūt atbalstam koka ēku saglabāšanai, kas tiek aizsargātas teritorijas fragmentos. Varu apliecināt, ka ir atdeve atbalsta mehānismam attiecībā un kultūrvēsturiski vērtīgām ēkām.

***

A.Kušķis informē par atsevišķiem **kompromisa risinājumiem plānojumā:**

trīs vietas *Maskavas priekšpilsētā un pie Dailes teātra* - grozījumos tiek pārveidoti par perspektīvā apbūvējamiem skvēriem. Piemēram, Gogoļa ielā, ņemot vērā vietas attīstības scenāriju, perspektīvā transformējams skvērs, ja vajadzīgs pašvaldības publiskām funkcijām. Savukārt, laukums pie Dailes teātra, kas šobrīd ir apstādījumu teritorija, pārveidots par perspektīvā apbūvējamu ar maināmu robežu, būvlaidi precizējot projektā, jautājumu izdiskutējot Padomē un rīkojot arhitektūras ideju konkursu. Tas tiek uzskatīts kā būtisks pārveidojums, jo tiek samazināta dabas pamatne.

Skvērs pie Kalēju un Rīdzenes ielas - statuss tiek mainīts uz apbūvējamu. Pašvaldībai piederošais zemesgabals ir iznomāts kopš 2000.gada ar apbūves tiesībām, pilsēta iesaistīta tiesas procesā, tādēļ bija jārod kompromisa risinājumi. Vēlamies caur sabiedrisko apspriešanu uzzināt, vai sabiedrībai ir interese par skvēra saglabāšanu šajā vietā.

D.Baltiņa: būtiskākais jautājums ir, vai mums šeit vispār vajag apbūvi? Ja nevar nodrošināt kvalitatīvu apbūvi, lai paliek, kā ir – publisks skvērs.

U.Bratuškins: jautājumu var arī uzdot otrādi: vai var nodrošināt kvalitatīvu publisko ārtelpu? Mērķtiecīgi zemesgabalu apbūvējot un nodrošinot publisko pieejamību, vidi var padarīt publikai kvalitatīvāku. Nav par katru cenu jāzaglabā katrs zaļais stūris, īpaši, ja tas veidojies nejauši. Šajā gadījumā ir kara darbības rezultātā zudusi apbūve, un ar jaunu ir iespēja padarīt vidi kvalitatīvāku. Turpat līdzās, 13. janvāra ielā, jau eksistē vāji izmantota, bet potenciāli attīstāma zaļās josla. Tā mērķtiecīgi jāattīsta kā rekreācijas vide un jālabiekārto.

Skvērs Mednieku un Dzirnau ielas stūrī. A.Kušķis: plānā risināta esošā, nosacītā skvēra pārveide par daļēji apbūvētu teritoriju. Arī šeit meklēts kompromisa risinājums – kokus saglabāt, veidot 2 ēkas. Mainīta arī apbūves fragmenta robeža. Arī tiek uzskatīts kā būtisks pārveidojums, jo tiek samazināta dabas pamatne.

J.Asaris: attiecībā uz skvēriem un zaļajam teritorijām - būtiski ir skatīties, kur zaļās teritorijas veidotas plānveidīgi, un kur tās radušās pēc apbūves zaudēšanas.

G.Princis: Vajag būt konsekventiem dažādās vietās, jo arī vietās, kur zaudēta apbūve, var būt mērķtiecīgi stādīti koki.

***

D.Baltiņa ierosina diskusiju par **atklāto ideju konkursu jautājumu**: konkursu rezultāti bieži pārsniedz noteikumus pieļauto. Jautājums par to, kā nodrošināt kvalitatīvu konkursa rezultātu iegūšanu, kas atbilst noteikumiem.

J.Dambis: konkurss palīdz noskaidrot iespējas. Noteikumus nevar visas detaļas aprakstīt. Atkāpties no detaļām, lai iegūtu kvalitāti. **Noteikumus var ierakstīt, cik tālu konkursā var atkāpties no noteikumiem, ja ir iegūts izcils rezultāts**. Konkursi – tā ir atklātība un sacensības iespēja.

G.Princis: Tas nav ar garantiju. Konkursu prakse rada, ka konkursu rezultāti nav tādi, kādi pēc tam tiek realizēti.

A.Kronbergs: vaina nav konkursos, bet neprofesionālā žūrijā. Tai ir jāņem atbildīgu rezultātu.

U.Bratuškins: ir jābūt iespējai ar sekmīgu konkursu rezultātu ietekmēt idejas kvalitāti. RVC Noteikumos vēlams iestrādāt mehānismu, lai neizslēgtu iespējas, ka konkursu praksē var parādīties oriģināli darbi ar atkāpēm no vispārīgajiem apbūves noteikumiem, taču, ievērojot konkrētās vietas specifiku, paaugstina iegūstamās vides kvalitāti. Būtu nosakāma divpakāpju atbildība – konkursa rīkotājiem (konkursa noteikumu izstrādāšanā) un žūrijai (konkursa vērtēšanā).

I.Staša-Šaršūne: teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus ir mainīta sadaļa par atklātiem ideju konkursiem - konkursa noteikumus un programmu skaņo Padomē, kur ir iespēja atkāpes izdiskutēt. Ja izcils priekšlikums – atkāpes ir pieļaujamas, ja to pirms Padomes atbalsta Pilsētas arhitekta kolēģija un VKPAI. Jautājums paliek, kas nes atbildību par žūrijas sastāvu. Varbūt jāatrunā, kas notiek, ja nav iegūta 1.vieta.

I.Tapiņa: tas nav šo noteikumu jautājums.

***

A.Kronbergs: vai Rīgas vēsturiskā centrā ir iespējas izveidot jaunus **publiskus zaļumus**? Tad varētu labāk argumentēt atsevišķu vai nejauši ieaugušu koku ziedošanu, ja mēs zinātu, ka veidojam jaunus apstādījumus.

A.Kušķis un I.Staša-Šaršūne skaidro: vēsturiskā centrā nav daudz vietas, kur to darīt. Ir atsevišķi gadījumi, piemēram, Andrejostā un Andrejsalā, pie Jaunas Ģertrūdes baznīcas, aizsardzības zonā – Skanstes rajonā. Šīs vietas lokālpilnojumā un koncepcijas pārskatīšana paredzēta nākamajā gadā. Šajā plānā arī Zaķusalas parks – paredzēts saistībā ar ūdeni. Lucavsalā – arī iepriekš bijusi paredzēta apbūve, bet šobrīd „Rīgas pilsēt būvnieks” no apbūves plāniem ir atteicies. Varbūt jāvirzās uz to, ka Lucavsalā apbūve nav attīstības mērķis, bet lai veidojas parks. Kaut arī tas nav ierosināts šajos grozījumos, tomēr tas netraucē parku šobrīd veidot. Potenciāla publisko zaļumu vieta ir arī Lielie kapi, bet tie pagaidām pieder LELB.

U.Bratuškins vērš uzmanību uz joprojām nerisināto jautājumu par dzelzceļa loku: tā ir izcili potenciāla vieta, kas aptver pilsētas centra teritoriju, ar eventuāli daudz zaļumiem, kā arī iespējām velosipēdu un gājēju kustības attīstībai. Dzelzceļa loka teritorijas izmantošana velosipēdistu satiksmei sekmētu tās attīstību Rīgā, vienlaikus pārāk nenoslogojot jau tā šaurās un satiksmes pieblīvētās centra ielas. Rosina veidot dialogu ar „Latvijas Dzelzceļu”, lai nepaliktu vieta ar interešu sadursmi bez mūsdienīgas attīstības.

I.Staša-Šaršūne: grūti risināt, jo „Latvijas Dzelzceļš” uzskata, ka gar dzelzceļa joslu var būt tikai aizsargstādījumi.

A.Kronbergs: kā plāna iestrādēs konceptuāli definēta **sabiedriskā labuma klātbūtne pilsētā**. Kādi faktori un elementi veicinās tā pavairošanu un padarīs pilsētu pieejamāku? Sabiedriskā labuma, ne privātās intereses. Šobrīd plānā šo konceptuālo nostāju ir grūti uzvert. Piemēram, trūkst programmas par publiskām būvēm.

I.Staša-Šaršūne: protams, var skaidrot vairāk. Bet kartes un noteikumi to parāda. Publiskai ārtelpai plānā ir pievērsta būtiska uzmanība. Piemēram, ūdensmalu risinājumos. Vairāk tas ir redzams Daugavas kreisā krasta koncepcijā, RVC palicis esošajā struktūrā un nav izcelts. Bet to varēs **izcelt tematiskajos plānojumos, piemēram, izstrādājot Publiskās ārtelpas tematisko plānu**. To var realizēt kā papildus dokumentu, kas nav pamats plānojuma grozījumiem un nebūs saistošs trešajām personām. Attīstības plāns dod iespējas skatīties tālāk uz teritorijām detalizētāk un iedod telpu, kur risināt specifiskas lietas.

***

A.Kušķis informē, ka izstrādāta pilnīgi jauna **noteikumu struktūra**.

J.Dambis norāda, ka pilnībā mainās visi Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Tādēļ **ierosina veidot salīdzinošu tabulu: iepriekšējie noteikumi un jaunie**.

I.Staša-Šaršūne informē, ka redakcionālas izmaiņas var tikt ietvertas vēl šajā redakcijā, bet būtiskas izmaiņas jāpārnes uz plānojuma 2.redakciju.

Padome vienojas apkopot viedokļus, kurus pašvaldība izmanto grozījumu pilnveidošanā. Lēmums par plānojuma grozījumiem tiks pieņemts pēc diskusijām.

Sēdi slēdz 12.45

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J. Asaris

D.Baltiņa

J.Dambis

G.Princis

J. Zilgalvis

I.Staša – Šaršūne

I.Tapiņa

Protokolēja: K.Kukaine